

OMSLINGERENDE STENGEN.

Het is wel bekend, dat vele stengen omslingerende zijn, dat is, dat zij zich in eene schroeflijn rondom andere voorwerpen opwinden. Deze omslingering is doorgaans zeer regelmatig en standvastig, altoos in dezelfde rigting in eene en dezelfde plantsoort, ja zelfs steeds dezelfde in alle soorten, die tot een en hetzelfde plantengeslacht behoren. Zoo zullen alle soorten van *Phaseolus* (snijboonen en aanverwanten), van Winde of *Convolvulus* zich regts, dat is tegen den schijnbaren loop der zon; de Hop daarentegen en Kamperfoelie zich altoos links, dat is in dezelfde rigting als de schijnbare loop der zon, omslingeren, en nooit zal men eenige verandering in deze rigting der stengen ontwaren. Alleen de klawieren van eenige soorten van Passie-bloemen ziet men eerst in ééne rigting schroefvormig opkronkelen, doch daarna, ongeveer op de helft hunner lengte plotseling van rigting veranderen en in eene tegengestelde strekking zich opwinden.

Men heeft getwist, of het licht op de rigting van de opwinding der stengen invloed uitoefende, in zooverre namelijk, of de omslingering ook zonder inwerking van het licht zoude kunnen plaats hebben. Vroegere proeven hieromtrent, in 1826, van PALM en van HUGO v. MOHL hadden bij elk dezer schrijvers tot tegenovergestelde uitkomsten geleid. Nu heeft DUCHARTRE nadere proeven te dien aanzien genomen, welke de noodzakelijkheid van het licht voor dit verschijnsel bewijzen. Men leest deze proeven onder anderen in de *Revue horticole* van 1866, p. 58 en 59. Knollen van de Chinesche *Yams* of zoogenaamde Chinesche aardappelen (*Dioscorea Batatas*), in een kelder in de duisternis gekweekt, verkregen eene aanzienlijke lengte, zonder een spoor van omslingerende opwinding, welke bij dit gewas anders zoo duidelijk is, en welke bij de planten, die tot de proeven van DUCHARTRE dienden, ook dadelijk zichtbaar werd, toen zij uit den kelder weder naar den tuin en dus in het licht werden overgebracht. Het merkwaardigste was een exemplaar van dit gewas, welks stengel bij afwisseling toonde een omslingerend en een regtgroeiend gedeelte, naarmate die stengel bij afwisseling aan het licht al of niet blootgesteld geweest was.

Diergelijke proeven nam DUCHARTRE vervolgens op *Mandevillea suaveolens*, met dezelfde uitkomst, en waaruit, volgens de inrigting der proef, tevens bleek, dat het ophouden van het vermogen ter omslingering niet was toe te schrijven aan eene vermindering der warmte, bij het ontbreken van het licht.

Toen DUCHARTRE nu echter de bovenvermelde proef op de fraaije paarische gewone Winde of *Convolvulus* onzer tuinen (*Ipomaea purpurea*) toepaste, vond hij, dat de stengel van deze plant geenerlei vermindering in het vermogen van zich om andere voorwerpen heen te winden, onderzond, wanneer zij in het duister gekweekt is.

Het schijnt dus, dat dezelfde oorzaak bij verschillende planten niet hetzelfde uitwerksel te weeg brengt, waaruit dan welligt het geheel tegenstrijdige der uitkomsten van vroegere proefnemers voor een goed deel verklaarbaar zijn zal.

v. H.